

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. || Lvdovici || De Ponte Vallis-||Oletani, È Societate ||
Jesv Theologi.|| De || Christiani hominis || Perfectione In
Qvo-||libet eius Vitæ genere.|| Tomi Qvatvor.||**

Quorum argumenta ex S. Rvth Historia præcipué desumpta

In Qvo Agitvr Nominatim De Sacerdotibus, Confessarijs, Magistris siue
Doctoribus, Concionatoribus, Episcopis & alijs Prælatiſ, eorumque
Ministerijs - In ſeptem Tractatus distributus ...

Puente, Luis de la

Coloniæ Agrippinæ, 1629

Cap. XII. Offertorium, Præfatio, Canon Miſſæ, Conſecratio, Eleuatio Sacræ
hoſtiæ & calicis; & quid tum faciendum Auditoribus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-45750](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-45750)

CAPVT XII.

OFFERTORIUM, PRÆFATIO, CANON MISSÆ.
Consecratio, Elevation Sacra Hostiæ & calicis, & quædam in missa facienda auditoribus.

VANGELO SACRO ET SYMBOLO FINITUM
terum Sacerdos populum salutans dicit; *Domine deus rex cæli & terre*. Et: *Oremus*, exhortans eum ad orationem non clamo-
oce, sed submissa faciendam. Eadem enim Ecclesia Ca-
holica, vt idem Concilium Tridentinum declarat, con-
stituit ne tota Missa alta voce recitetur; sed magna eius par-
te submissa, vt à circumstantibus non percipiatur. Ita

in modum quo Christus Dominus noster, cum offerret crucentum
ipsius Sacrificium in cruce, interdum orauit, & locutus est voce elata; in-
terdum autem, & quidem diutius, secretò & quasi in silentio; sic præbet
Ecclesiæ Sacerdotibus exemplum vtriusque huius modi orandi in Sacri-
ficio Missæ. Et expedit interdum, submissa voce orare, imò sine vlla voce
solo interdum spiritu: vt & seipos ad maiorem excitent deuotionem, &
circumstantibus dent locum, vt & orare, & meditari secretò possint; habent
teque fructum, quem huiusmodi cum Deo colloquia adferunt. Ac pro-
pterea Concilium Colonienſe dixit: *tunc esse in Missa præcipuas populi partes quæ
do submissis leguntur, aut tacente Sacerdote, vnusquisque cum Deo loquitur.* In
certo quodam modo dicere possumus: fructum tum esse duplum: id quod
dupla oratio habetur: altera per ipsum Sacerdotem secretò pro omnibus
orantem, & omnes cum eo; altera singulorum priuata & propria; & pro-
pter affectus deuoti cuiusque cordis; cumque vtraque sit secreta, non
impediunt mutuò.

§. I. *Offertorium, Loto manuum, & Præfatio.*

TRIA PRÆCEDUNT Sacrum Missæ Canonem, tanquam præ-
mæ dispositiones ad Sanctum Sacrificium. Prima est oblatio, quæ
offertur panis & vinum, quæ sunt consecranda. In qua oblatio
dicuntur aliquæ orationes valde teneræ, deuotæ, ac sanctæ à Sacerdote
quasi spiritualiter a *habente in manibus thuris lucidissimum, & Panem Propositi-
tionis*, qui in mensa Domini offeruntur. Et quamuis Sacerdos satisfaciat
orationes illas et affectu dicens, quem ipsa verba insinuant, bene ad ea

Par. 7. c. 26.

I.
oblatio pa-
nis & vini.a-Leuit. 24.
7.

tentus: sed magis adhuc specialiter cum accepit Patenam cum Hostia in manibus, debet spiritualiter in ea cor proprium ponere, & corda omnium circumstantium imò & omnium Fidelium: ut ea etiam Deo offerat cum maxima cellissima intentione; quod quemadmodum hostiam illam offert, quæ est purus panis, ut eius substantiâ destructâ conuertatur in corpus ipsius CHRISTI: ita cor suum & omnium Fidelium offerat, ut in eis destruat quicquid terrenum est & conuertat ac per amorem & imitationem transformet in ipsum CHRISTVM: ita ut desinant esse, quod erant, & viuere more antiquo: incipiant autem esse & viuere sicut ipse omnium redemptor. Et qui MISSÆ assistit, debet etiam hoc Spiritu proprium cor cum omnibus suis facultatibus & sensuum motibus CHRISTO Domino nostro offerre: supplex orans, ut eos per amorem & imitationem in suos conuertat, & transformet: ut dicere possit cum Apostolo: *in uisionem ego, sed uiuit in me Christus.*

Idem faciendum est, cum Calix offertur: in quo modicum aqua admiscetur uino, ad significandam coniunctionem Sanguinis & aqua fluentis ex latere CHRISTI Domini nostri in cruce pendentis; & unio nem populi Christiani per aquam significati, cum CHRISTI Sanguine, quem uinum significat. Quæ mixtio eo spiritu est facienda, ut desideret Sacerdos immergere seipsum in abyssum SANGVINIS IESU CHRISTI, sicut aqua illa mergitur & conuertitur in uinum: & similiter quemadmodum aqua sola nunquam potest consecrari, sed simul cum uino consecratur: ita anima nostra suæ naturæ relicta, nunquam poterit ad unionem cum DEO peruenire, nec æternam vitam consequi: coniunctæ autem cum CHRISTO, ex eius uirtute, omnia erunt possibilia.

Hæc oblatione factâ, lauat Sacerdos extremitates digitorum, quibus tractaturus est Hostiam consecratam; dicitque uerba illa Psalmi: *Lauabo inter innocentes manus meas: & circumdabo altare tuum Domine, ut audiam uocem laudis tue, &c.* & ita protestatur, se uelle seipsum coniungere hominibus mundis ac puris, ut mundè ac purè uiuat: quod si opera sua aliquo modo maculentur, studeat statim ea abluere. Cum autem ipse Sacerdos manus suas aliàs lauerit (ut intelligatur, quod sit à grauioribus mundus) tunc solum lauat digitorum extremitates, significans (ut SANCTVS DIONYSIVS aduertit) desiderium se purificandi etiam à culpis leuioribus: præcipuè si in aliquas esset lapsus post Missam inchoatam; & hoc spiritu Loto hæc adhibetur.

b Gal. 2. 20.

2.
oblat. Cali
cis.
S. Tho. 3. p.
2. 7. a. 6.

3.
Loto. ma
nuum.
c. P. sal. 25. 6.

Hierar. Ec
cl. c. 3.
S. Tho. 3. p. 2.
83. a. 5. ad 5.

4.

SED quoniam non multum tribuit, nec fidit suæ puritati; veritas populam dicit: *Orate Fratres, &c.* petens ab eis, vt orent Deum, vt Sacrificium, quod ipse & illi offerunt, acceptet. Respondetur autem illi quædam oratione, quam dicit Minister; & omnes adstantes magis eandem spiritu dicere deberent: *Suscipiat Dominus Sacrificium de manibus tua ad laudem & gloriam nominis sui ad utilitatem quoque nostram, totius Ecclesie sue sancte.* Et in his spiritualibus sensus expendi potest templum illud, quo Sacerdos quasdam orationes secretas pro omnibus dicit.

STATIM Sacerdos incipit ipsam Præfationem quæ cor præparat, & leuatque ad laudes Diuinas proferendas; vt magna cum deuotione Sacerdos sanctum ipse inchoet Sacrificium; totusque ferueat deuotione in duobus præcipuè affectibus, quos Apostolus appellat *Orationem & gratiarum actionem*; per orationem intelligens affectum eleuandi spiritum ad Deum: quare statim Sacerdos dicit: *Sursum corda*; & omnes respondent: *Habemus ad Dominum.* Attendant itaque circumstantes, quo spiritus audiant exhortationem, qua monentur, vt corda sursum eleuent; & qui verè ipsi respondeant: iam habemus ad Dominum: esset enim peccatum corda tunc habere in terram abiecta. Eleuet itaque primus Sacerdos cor suum ad Deum; & reliqui sequantur, sua singuli eleuantes: non propriis viribus innitentes: quia sic non euaderent compotes voti; sed virtute Domini id iubentis. Iuxta dictum S. Augustini: illud, quod inter sancta mysteria cor habere sursum iubemur, ipso adiuuante id valeamus; quod iubente, admonemur. Et hoc spiritu licebit dicere: Da mihi, Domine, quod iubes, & iube quod vis. Statim Sacerdos exhortatur adstantes vt gratias Deo agendas; cui responderetur iustum id esse; & ita ipse inchoat omnium nomine actionem gratiarum verbis teneris & amplissimis, dicens: *Verè dignum & iustum est, æquum & salutare: nos tibi semper & nunquam gratias agere*; quemadmodum faciunt Angeli, Cherubini, & Seraphini quibus se omnes coniungentes, ipsorum Seraphinorum canticum dicitur quod audiuit Isaias; & quatuor animalium: quæ audiuit S. Ioannes, dicens: *e Sanctus, sanctus, Sanctus, Dominus Deus Sabaoth.* Quibus conuenitur Trinitatem Diuinarum Personarum, & perfectionem, de qua proximè gloriantur: hoc est earum sanctitatem. Nam (vt Sanctus Ambrosius ait) nihil preciosius inuenimus, quo Deum prædicare possimus, nisi vt Sanctum appellemus. Cum hoc cantico coniungitur illud Habacuc: *Ecce cadent rami & sternentur in via*, cum Christum Dominum nostrum venientem in Ierusalem (vbi ipse postea obtulit crucentum suum pro ipsius Sacrificium) exceperat & clamabant dicentes: *benedictus qui venit in nomine Domini.* Quæ verba addenda sunt in ipsa Missa, coniungendo eos in aduentum, quo ipse Dominus vult ad Sacramentum venire, vt

d. Phil. 4. 6.
In præfatione
no quid faciendum.

De bono viduit. 6. 17.

e. Isai. 6. 3.

Apoc. 4. 8.
Li. 3. de Spiritu S. c. 18.

f. Mat. 21. 8.

ipso Sacrificio offeratur. Pro quo beneficio, ei benedicimus, petentes, ut
suae redemptionis fructum nobis applicet, & nos saluet.

§. II. Canon & que ad vltimam Sacrae Hostiae Elevationem.

PRAECIPVA Missae pars, quae ad substantiam Sacrificij vsque ad eius
communione pertinet, incipit à Canone, hoc est à Regula, quae
seruanda est in eius oblatione: Qui vt Sacrum Concilium Triden-
tinum deficiat, nihil omnino continet, quod non maximè sanctitatem,
ac pietatem quandam redoleat; mentesque offerentium in Deum erigat,
vt cum eo coniungantur. Cum autem hoc spectet ad ipsos Sacerdotes:
prius agemus de ijs, quae illorum sunt propria; & postea de pertinentibus
ad circumstantes,

IN PRIMIS, pars Canonis praecedens ipsam consecrationem, est o-
ratio quaedam deuotissima, habens omnes partes necessarias, vt sit perfe-
cta. Is enim, quem Sacerdos orat, est Pater aeternus, cum quo Filius &
Spiritus Sanctus sunt vnus Deus: ac proinde, quod ab vno petitur, simul
petitur ab altero. Praecipuus autem Mediator est Iesus Christus Dominus
noster, Filius eius vnigenitus; cui etiam coniunguntur alij intercessores,
inter quos commemoratur Virgo Sanctissima, Sancti Apostoli, & aliqui
Martyres; & in genere omnes Sancti. Quae petuntur sunt excelissima:
acceptatio scilicet Sacrificij, quatenus prouenit à Fidelibus illud offeren-
tibus; & applicatio fructuum & effectuum eius ijs omnibus, pro quibus
petitur & offertur: hoc est in genere pro tota & vniuersali Ecclesia, Sum-
mo Pontifice, Episcopo, Rege, & omnibus Fidelibus; nominatim pro
assistentibus siue circumstantibus: permittitur praeterea Sacerdoti, vt in
ipso Memento oret nominatim, imò offerat Sacrificium pro quo volet:
quod ei licet facere vocaliter sicut reliqua dicit, aut mente tantum. Tunc
enim non tam agit publicum Ecclesiae Ministrum, quàm priuatam per-
sonam: potestque eum orandi modum sibi eligere, qui suam deuotio-
nem magis excitet. In hoc Memento reuocandae sunt in memoriam per-
sonae, & necessitates, pro quibus Missa offertur: ad has septem illas redu-
cendo. Vt in primo loco sint speciales necessitates eorum, pro quibus re-
netur ipsam Missam offerre. In secundo autem necessitates Ecclesiae, Ha-
eresibus, Schismatibus, alijsque calamitatibus oppressae. In tertio Ecclesia-
sticus Status, qui continet Summum Pontificem, Cardinales, Episcopos,
Sacerdotes, &c. In quarto Status Religiosus. In quinto Status Secularis, in
quo continentur Rex, Magnates, Iudices, Gubernatores & omnes Ciues,
& nominatim loci illius, in quo Sacerdos habitat. In sexto necessitates pa-
rentum, fratrum, aliorum cognatorum, & amicorum: imò, vt charitas
magis effundatur, etiam pro inimicis est orandum. In vltimo loco po-

I.
Pars prior
Canonis
quid dicat.

Pro quibus
Sacerd. Sa-
crific. offerri
possit.

nūm necessitates ipsiusmet Sacerdotis. Et in singulis his rebus applicari potest Sacrificium in tres fines, quod habet ad nostram utilitatem; hoc est in gratiarum actionē pro acceptis beneficijs; in satisfactionē pro admittis peccatis; & ad novas gratias & beneficia impetranda; aut ad nos liberandos à malis spiritualibus, & temporalibus incommodis; aut ad concedendum nobis augmentum contrariorum bonorum. Neque est cur in ordine omnium horum seruando hæreatur; potius enim spectanda est intentio offerentis; & Sacrificium per modum impetrationis est institutum, & valet ad omnia.

modus offerendi sacrificii.

S A T I S F A C T I O autem applicanda est illi, pro quo Sacrificium offertur: absque cuius tamen præiudicio, potest reliquis omnibus illud applicari in eo gradu, & eo modo, quo Dominus noster nouit fieri posse. Praxis autem talis esse potest; Pater æternè, offero tibi hoc Sacrificium vnitum & incorporatum ei, quod redemptor meus in nocte Cænæ, & in ipsa cruce obrulit; ad gloriam sanctissimi eius nominis, & in gratiarum actionem propter omnia beneficia in me collata ab hora, qua mundum & me ipsum creasti vsq; in hanc præsentem; & in satisfactionem pro omnibus peccatis, quæ admisi à tempore quo peccare cœpi, vsque in hanc horam; & per infinita Jesu Christi Domini nostri merita supplex oro, & omnia mihi peccata condones, & ab omnibus miserijs meæ spiritualibus & temporalibus eripias; concedas verò omnia bona corporis & animæ, quæ ad tibi magis seruiendum mihi expediunt; ac denique perseuerantiam in gratia & amore tuo, donec ad tuam gloriam perueniam Amen.

H V N C in modum potest eadem oblatio fieri pro re quacumq; ex superioribus positis; descendēdo ad particulares necessitates, quæ amplius premitur. Multò tamen erit commodius totam rem hanc expedire, cum se præparat Sacerdos ad Missam legendam, antequam illam inchoet; & postea in ipso Memento remittere se ad ea, quæ præparauit; vt aliquid temporis sibi superfit, in quo possit mentaliter agere cum Deo suo, agnoscens magnam suam miseriam, & indignitatem; & offerens spirituale quoddam sui ipsius Sacrificium, quo desideret totum se in Diuinum ipsius Dei obsequium impendere; & eidem supplicans, vt speciale dignetur subsidium dare ad hoc ipsum opus ita præstandum, vt illi placeat. Alium quemdam modum oblationis proponemus inferius, cum agemus de precatōne Dominica.

2.
Consecratio quib. a hostia peragenda.

A C C E D E N T E iam tempore Consecrationis, induere debet Sacerdos animum valde confidentem ac generosum, cum magna tamen reuerentia coniunctum, quasi qui ipsiusmet Christi Domini personam gerere debeat. Prolatis verò Consecrationis verbis, debet oculis Fidei penetrare

ad id quod latet in ipsa Sacra Hostia, quam manibus tenet. Et quamuis tunc non sint exterius verba proferenda, prater illa quae in ipso Canone designantur. licebit tamen interne cum ipso redemptore loqui varijs modis & affectibus: nunc sicut sanctus Petrus mente cogitando: a *Tues Christus Filius Dei vivi*; nunc sicut sanctus Thomas: b *Dominus meus & Deus meus*; aliquando sicut pueri Hebraeorum: c *Benedictus qui venit in nomine Domini*. Et Possibile est, quod ego in manibus meis Salvatorem meum habeam? unde mihi tantum boni, ut in manibus meis eum habeam, qui me tenet in suis? Si aded beatus censetur fuisse Simeon, quod in vlnis suis Salvatorem infantem acceperit: quomodo non ego hoc nomine felicissimus ero, qui in manibus meis eum habeam, qui est in caelo? Cum autem Sacram Hostiam manu tenens, genua flectit: Dominum hunc adorare debet aded profunda reuerentia, ut cor suum vsque ad ipsam abyssum humiliter, quasi desiderans, in terrae profundum descendere, ob tanta Maiestatis reuerentiam. Et memor eius, quod supra dicebamus, quod Angeli descendant e caelo ut huic Domino in Sacrificio adsint: cogitare debet; in eo momento se circumdari Angelorum exercitu; & simul cum illis adorare & laudare communem omnium DOMINUM & creatorem.

Et quando ipsam Hostiam Sacram sursum eleuat: id faciet, nunc cum sensu doloris, & lachrymis; memor Dominum eundem propter ipsius peccata fuisse in cruce eleuatum, & ab omnibus contemptum; nunc idem faciet affectu quodam gaudij, & gratitudinis, quod ipsam Hostiam eleuet, ut honor ipsi Domino deferatur, & ab omnibus adoretur, quasi in compensationem praeteritorum contemptuum. Alias potest etiam in memoriam reuocare, quod idem Dominus dixit: *d ego si exaltatus fuero a terra: omnia traham ad me ipsum*: & eundem Dominum orabit, ut dignetur ipsius cor a terra ad caelum eleuare, vbi ipse ad dexteram: Patris sedet. Et alia cum Hostiam supra caput suum eleuat, profiteri debet magnam aestimationem, quam de ipso Domino habet, quem super omnia creatura eleuat, iuxta Prophetiam superius allatam: *erit placenta tritici in capitibus sacerdotum*. Praeterea tanto amoris affectu Sacram Hostiam in suis manibus habere debet: ut sentiat aliquid doloris in corde, quod eam debeat in altari collocare: sicut virgo Sacratissima aded tenero amore filium suum amplectebatur, ut vellet nunquam a se dimittere; nec quidem in praesepio, aut cunis collocare. Quamuis affectu summae humilitatis, indignum se iudicans, qui illum in suis manibus teneat, ponat super Corporale. Eisdem vero pijs affectibus Consecratio & Eleuatio Calicis est peragenda.

Trid. Sess. 22
statim post
canones
c. Mat. 16.
16.
b. Ioan. 20.
28.
c. Mat. 21. 9

Eleuatio
quomodo
peragenda.

d Ioan. 12.
13.

c. 3.

ALTERA pars Canonis vsque ad Precationem Dominicam, est quædam alia pijsissima oratio, quæ tria complectitur. *Primum* est, oblatio quædam eiusdem Domini, qui præsens adest in memoriam Passionis, Resurrectionis, & Ascensionis eius ad cælos: in qua orandus suppliciter æternus Pater: vt Sacrificium hoc, quæ parte à nobis procedit, acceptum sicut Sacrificium quod obtulit Abel, Abraham, & Melchisedech, nostræ orationes per Sanctos eius Angelos in ipsius conspectu præsententur: vt omni benedictione cælesti, & gratia repleamur quotquot Diuini huius Sacrificij participes erimus. *Secundum*, quod illa oratio complectitur, est oblatio pro defunctis in purgatorio existentibus, Ideoque Sacros in secundo Memento, in quo defunctos commemorat, primo locum defunctum collocare debet, pro quo Sacrum celebrat; & postea parentes, amicos, & benefactores; & aliquando meminisse poterit amicum, quæ diutius in purgatorio patiuntur, aliquando earum, quæ in quasi desertæ, & pauciora habent suffragia, aliquando earum, quæ Deo vehementius amant, magisque anxie eum videre desiderant; aliquando earum, quæ in proximo sunt vt liberenter, vt citius boni sui desideria compotes fiant. Neque est alienum, vt in eodem Memento colloquantur aliquantulum cum Deo suo, ac denud se offerat eius obsequio; excitent in se affectus pios supra insinuos. *Tertium*, quod eadem oratio complectitur, est pia quædam petitio, quam Sacerdos pro se & pro omnibus facit. In cuius signum percutiens suum pectus, voce clara dicit illa verba: *his quoque peccatoribus*, supplex orans Deum, vt nos admittat in societatem & in partem Apostolorum, & Martyrum eius, quorum aliquos in particulari exprimit.

§. III. *Quid eodem tempore faciendum iis qui Missæ interfunt.*

VENIAMVS nunc ad eos, qui Missæ interfunt, vt sciant, quid sit faciendum à principio Canonis vsque ad Pater noster; neque enim decet eos interea esse otiosos. Cum enim & ipsi sint offerentes: debent Sacrificium ipsum offerre, & orare mente, aut etiam voce, vt liberentur: ita tamen, vt si voce orent, id faciant submissè: ne Sacerdotem ipsi aut quos propè se habent, impediunt. Nam (vt S. Bonaventura ait) *missa* cauta & imprudens est oratio, quæ cum sit vna, multas impedit, & cum ipsa tepida feruentes retardat. Possunt igitur *primum* in vtroque Memento Missam offerre pro eisdem personis, eisdem necessitatibus, & in eodem fines, sicut faciunt ipsi Sacerdotes: quemadmodum supra est dictum est enim magnæ charitatis actus, pro omnibus orare. Et Apostolus omnibus Fidelibus lequebatur, cum dixit: *a* *Obsecro primum omnium fieri obsecrationes, orationes, postulationes, & gratiarum actiones pro omnibus*

Secunda
pars Cano-
nis quid
somp. 2. a.
sur, & quid
in ea facien-
dam.

In speculo. c.
10.

1.

at. Tim. 2. 1.

omnibus: pro Regibus, & omnibus qui in sublimitate sunt. &c.

DEINDE possunt eodem tempore breues aliquas habere meditationes, & considerationes mysteriorum Passionis Christi: quæ ibi ob oculos nobis proponuntur. Quod si quotidie Sacro interfint: possent ipsa mysteria distribuere per dies hebdomadæ, hunc in modum. Die *Dominico* quisque consideret mysteria, quæ fuerunt in Horto, tristitiam scilicet Christi Domini nostri, Orationem ternam ad Patrem suum, Sudorem sanguineum, Apparitionem Angeli, & Cõprehensionem; ita vt breuem horum omnium commemorationem faciens, offerat æterno Patri, quod eo in loco eius Filius ei obtulit; & oret, vt nos participes faciat virtutum quas ibi exercuit; & bonorum, quæ nobis comparauit. *Feria Secunda*, consideret mysteria illius noctis, quæ gesta sunt in domo Annæ, & Caiphæ, vbi fuit velatus, consputus, colaphis cæsus, irrisus, & damnatus, quasi dignus esset morte. *Feria tertia* consideret, quod fuerit deductus ad Pilatum & Herodem: vbi fuit pro stulto habitus, & alba veste, in contemptum & irrisionem indutus. *Feria quarta*, quod fuerit minoris æstimatus, quàm Barrabas, & ad columnam flagellatus. *Feria quinta* consideret Coronationem spinarum, & *Ecce Homo*. *Feria sexta*, quod exiuerit baiulans sibi Crucem, in qua fuit affixus *Sabbatho* consideret reliqua in Cruce gesta, donec exspirauit Christus, & sepultus est.

Sed est tertius alius modus, vtiliter valde expendendi tempus illud: in præparatione scilicet ad spirituales Communionem, quæ merito fieri debet semper, cum assistitur Missæ. Quæ præparatio præcipuè cõsistit in actibus perfectissimis triũ virtutum Theologicarum, Fidei, Spei, & Charitatis, circa præens mysterium, & fructuũ qui ex eo procedunt. Neq; enim aliud est spiritualiter communicare, quàm ipsum Christum Dominum nostrum talibus desiderijs & affectibus spiritualiter intra seipsum accipere: vt in ipso nostro spiritu affectus aliquos operetur eorum, quos efficit, cum Sacramentaliter sumitur. Quem in finem meminisse oportet trium modorum, quibus Christus Dominus noster sanitate a grotis conferebat, & alia miracula edebat. *Primus* enim modus erat, cum tantum volebat, aut iubeat fieri. *Secundus*, cum transiret, tangens manu infirmum, aut permittens se tangi, vel saltem fimbriam vestimenti sui. *Tertius*, cum implemer veniebat ad domum infirmi, aut ipsius auxilio indigentis, & ibidem aliquantulum permanebat. Eum in modum idem Christus Dominus noster in Eucharistia existens, potest necessitatibus nostris subuenire tribus alijs viis siue rationibus, modò adsit in nobis Fides, & fiducia in eius omnipotentia. Quamuis enim accedat, vt hõspitio excipiat ab ipso communicante: potest tamen vel sola sua voluntate locupletare aspicientem ipsum, aut tangentem. Hoc præiacto fundamento, tempus, ante ipsam e-

2.

*Mysteria
Passionis in
canone
considerans.*

3.

*Tribus mo-
dis Chr. in
Euch. existens
pot. necessitatibus
humanis
subuenire.*

b. / sai. 64. 1.
c. / psal. 84. 8.
In e. / uatio-
ne qu. d. agē-
dum.

c. Num. 21. 9.

d. / psal. 34. 3.

e. / can. 2. 10.

f. / psal. 54. 7.

leuationem, expendendum est in edendis & concipiendis sesuentibus de-
siderijs Dominum hunc videndi: eum in modum, quo Regem venturum
& ciuitatem ingressurum omnes auidissimè expectant. Et tunc alia
verba & sententiæ dici possunt, quas antiqui Sancti M. Ihsie aduentum ex-
pectantes, dicebant: *vinam dirumpes caelos, & descenderes! veni Domine*
& noli tardare, vt dimittas peccata populi tui: *c. ostende nobis Domine*
misericordiam tuam, & salutare tuum da nobis. Quando Sacra Hostia eleuatur
exercere debet fides egregios suos actus, credendo, venerando, & ado-
rando Dominum in ea latentem, atque si corporis oculis ipsam videt
ac dicendo: *Tu es Christus filius Dei uiui, Deus meus & Dominus meus,* quia
hoc Sanctissimum Sacramentum venisti; ego te adoro Saluatorem meum
& benedico, ob immensam gloriam cum qua venis, licet te etiam & oratam
tam spes etiam suos actus exercere debet, sperans, quòd vel talis opor-
tus sufficiat ad hoc, vt spiritualibus benedictionibus repleatur. Et quoniam
admodum *c. percussa a serpentibus* valde solliciti & auidi accedebant, vt *at-
tentent serpentem anem,* pendente in ligno quodam: quia illo aspectu iustitia
bantur: ita qui Sacro interest debet cum huiusmodi affectu aspectum ex-
pectare illius Domini, qui in altum est eleuandus, ad presentandam enim
in cruce eleuationem; & credere & confidere de eius Omnipotentia
quòd hoc loco possit ipsum saluare; & cum hac fide potest dicere illud
Dauidis: *d. Dic anima mea: salus tua ego sum;* id enim sufficit, vt sanetur
anima mea. Charitas etiam exercere debet actus suos, nunc dolendo
quòd suis peccatis in causa fuerit, cur dilectus hic suus fuerit in cruce ele-
uatus, totumque sanguinem suum effuderit, nunc gaudento, quòd om-
nes eum adorent, & reuereantur; tum optando ipsum in viscera sua tra-
mittere; & cogitando, hunc Dominum ipsi dicere illud canticorum
e. surge, propera amica mea, columba mea & veni ad foramina petre, vulnere
scilicet mea, & habita in *cauerna maceria* scissura scilicet lateris & cordis
mei: cui magno affectu respondere potest: *f. Quis dabit mihi pennas sicut co-
lumba, & volabo & requiescam, intra ipsū cor tuū!* O dulcissime Iesu, qui in
altari lateris, immenso plenus igne, proijce prunam aliquam in animam
meam, vt eam purificet, accendat, & amore tuo inflammet ad eò, vt possit
esse digna tui habitatio. His & alijs similibus affectibus expendi potest
ceterum tempus vsque ad precationem Dominicam: aspiciendo ipsam
Christum Dominum nostrum in altari existentem, & exercendo tres actus
Sacrificium comitantes: nunc affectibus actionis gratiarum, nunc satis-
factione pro peccatis, ac denique recentium gratiarum petitione.